

Att mäta döda i/med/av Covid-19

**Karin Modig, Docent i epidemiologi och forskargrundsledare för Åldrande och Hälsa,
Enheten för Epidemiologi, IMM, KI**

Information kring dödligheten under pandemin har rapporterats frekvent

I början saknades både en korrekt täljare och nämnare

Lite bättre med tiden men problemen kvarstår delvis

- Döda med Covid-19 – FHM (FHM presenterar antalet avlidna smittade utifrån laboratoriebekräftade covid-19-fall som avlidit inom 30 dagar från positivt testresultat).
- Döda i Covid-19 – Socialstyrelsen (underliggande eller bidragande dödsorsak)
- Case fatality (risken att dö bland diagnosticerade fall)

Alla som avlider till följd av covid-19 ingår inte i Folkhälsomyndighetens statistik på grund av att endast de med laborieverifierad covid-19 registreras i SmiNet.

De som har testat positivt för covid-19 och sedan avlider till följd av andra orsaker ingår inte i Socialstyrelsens statistik över antal döda i covid-19.

I dödsorsaksintygen ingår däremot avlidna som fått diagnosen covid-19 utan att det nödvändigtvis verifierats av laborietest.

Vid en jämförelse av dödlighet i Covid-19 mellan länder blir teststrategi och omfattning avgörande.

Numera fortfarande per 100 000 vanligast, men viktigt att även relatera till åldersstruktur.

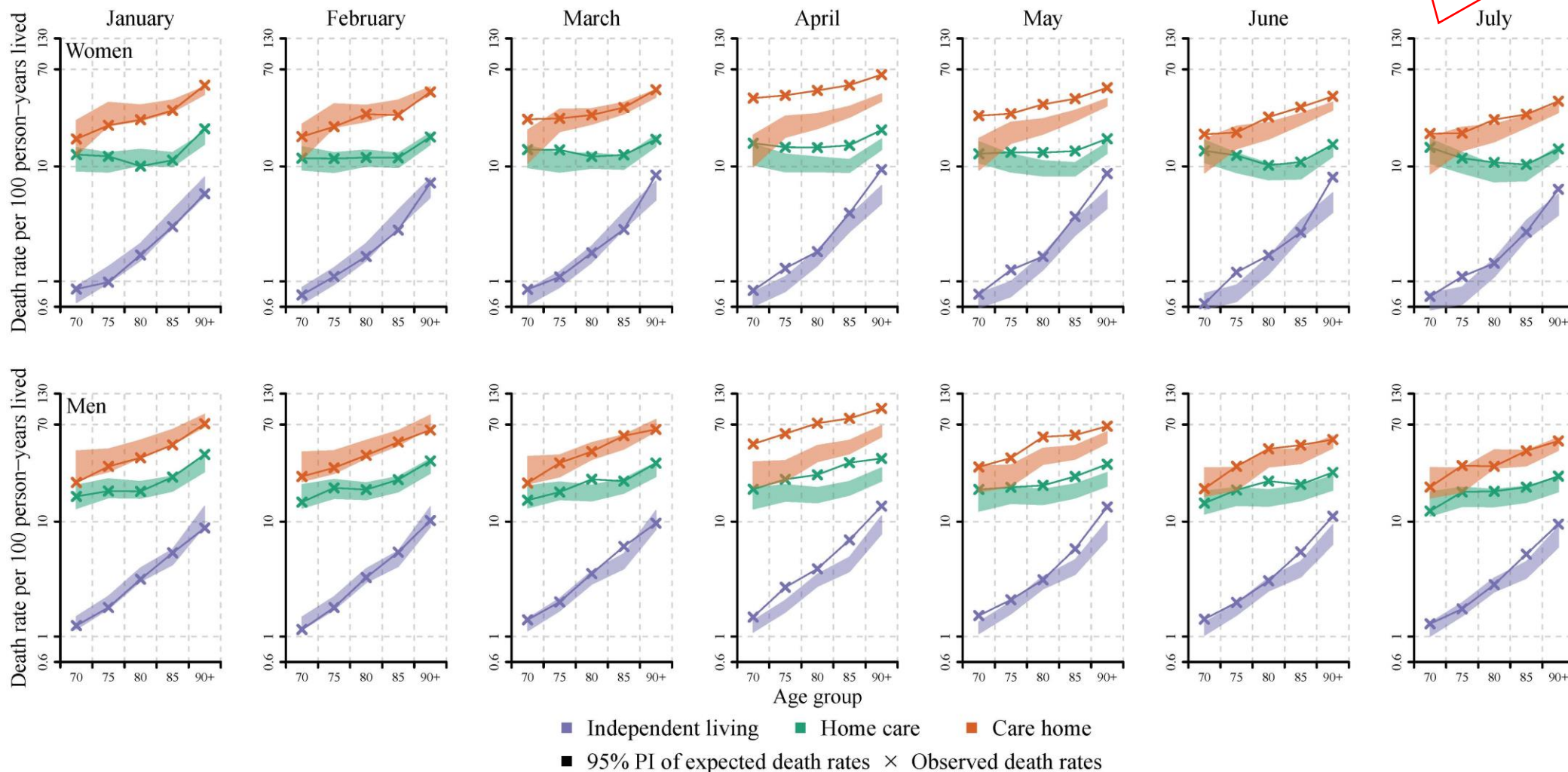
Överdödlighet troligen fortfarande bästa måttet att jämföra mellan länder, och kanske även inom länder men med komplettering av annan data också.

Varför överdödlighet?

- Dödsfall av/med Covid-19 osäkra, beror på test-strategi och vilka fall som räknas med.
- Istället används total mortalitet, oavsett orsak.
- Nackdelen är att man får en nettoeffekt av både indirekta och direkta dödsfall från Covid-19, liksom eventuellt sparade liv.

Viktigt att stratifiera på grupp eller regionnivå för att utläsa bakom medelvärdet.

Överdödlighet över ålder för äldre med och utan hemtjänst samt säbo. (Modig et al. Lancet Regional Health Europe, 2021)

Överdödlighet och dödlighet i covid-19 i Sverige under 2020

Martin Kolk
Sven Drefahl
Matthew Wallace
Gunnar Andersson

 Institutet för
framtidsstudier

Figure 2: Death rates per 1000 inhabitants, 1990-2020, and the 2020 forecast

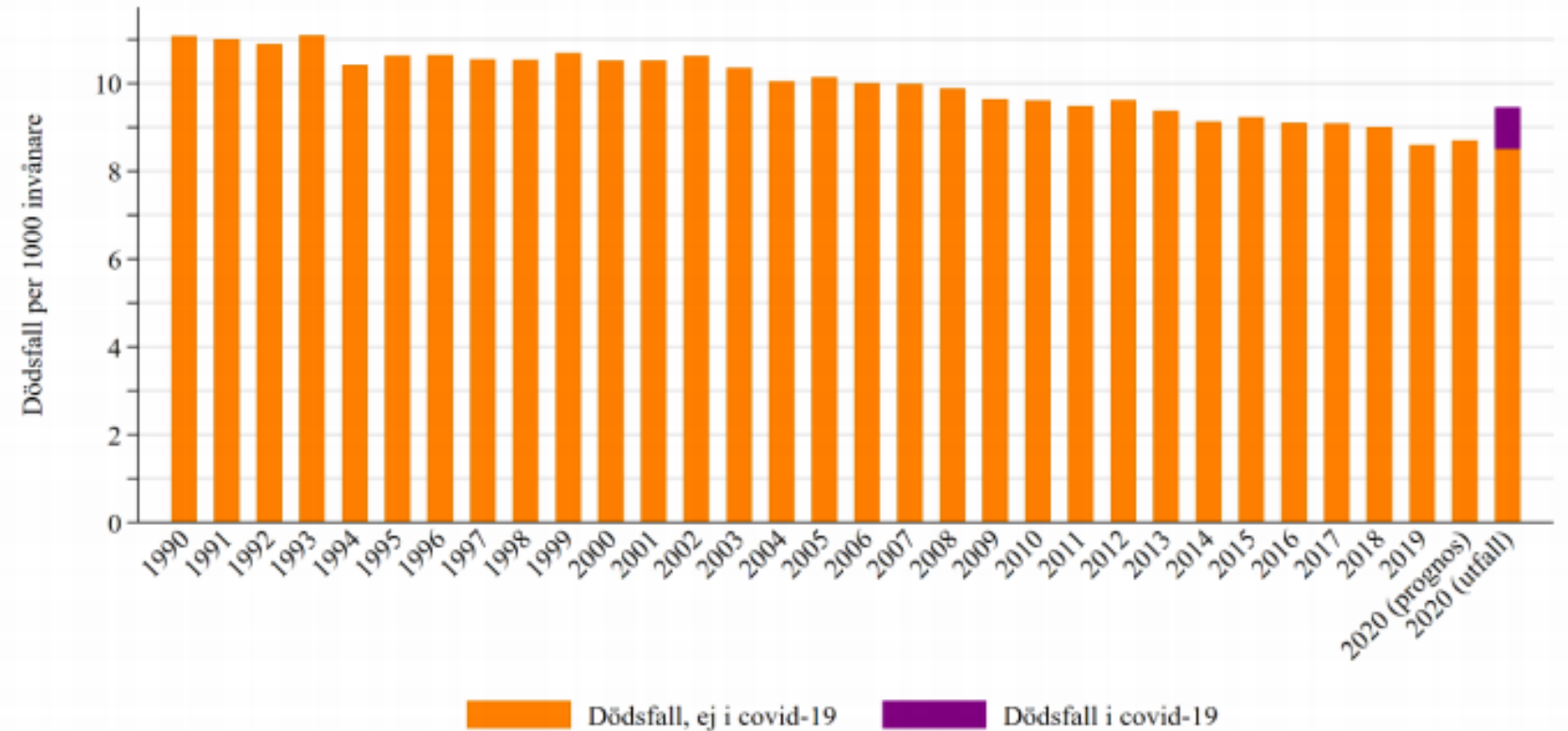
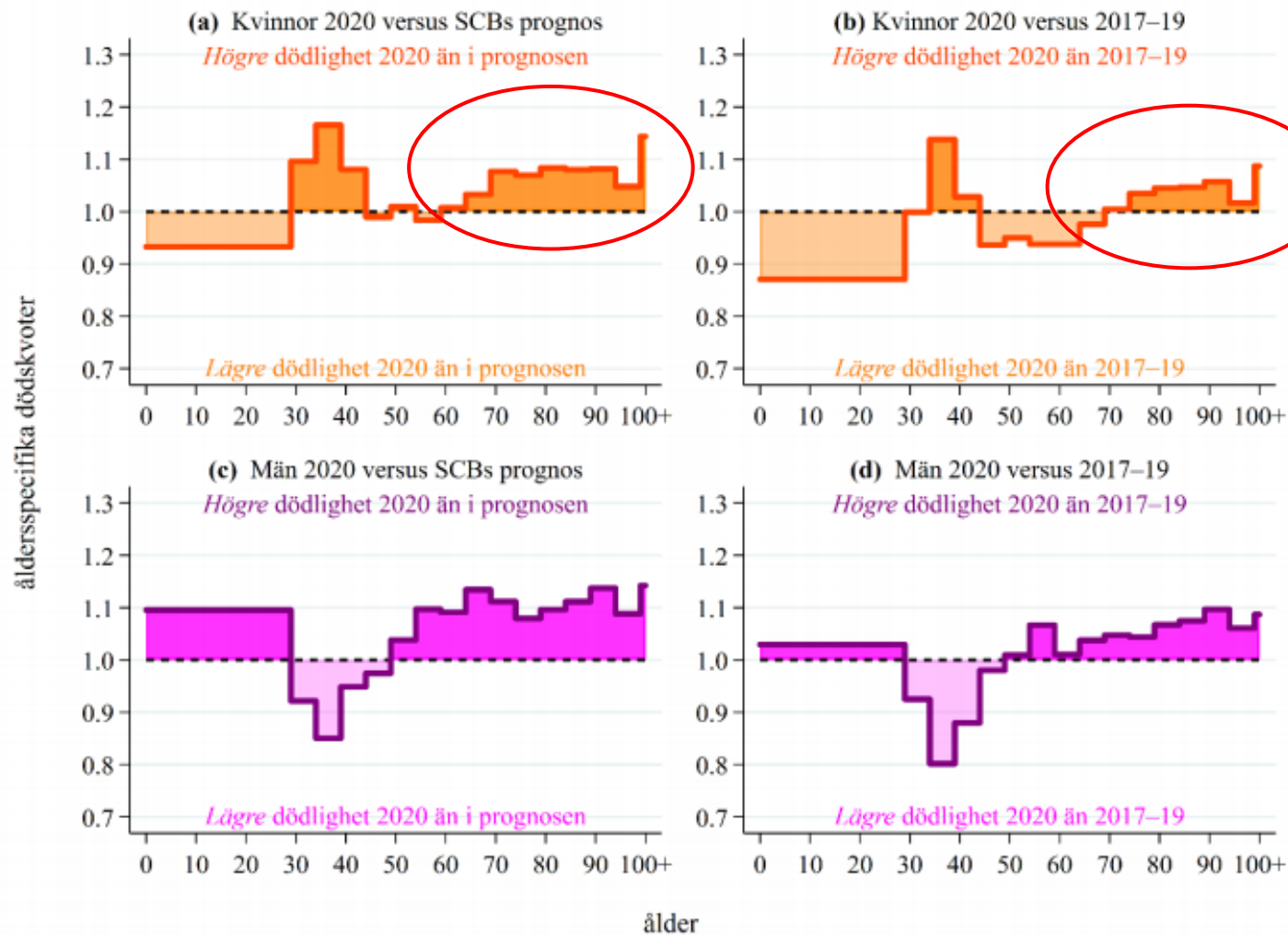
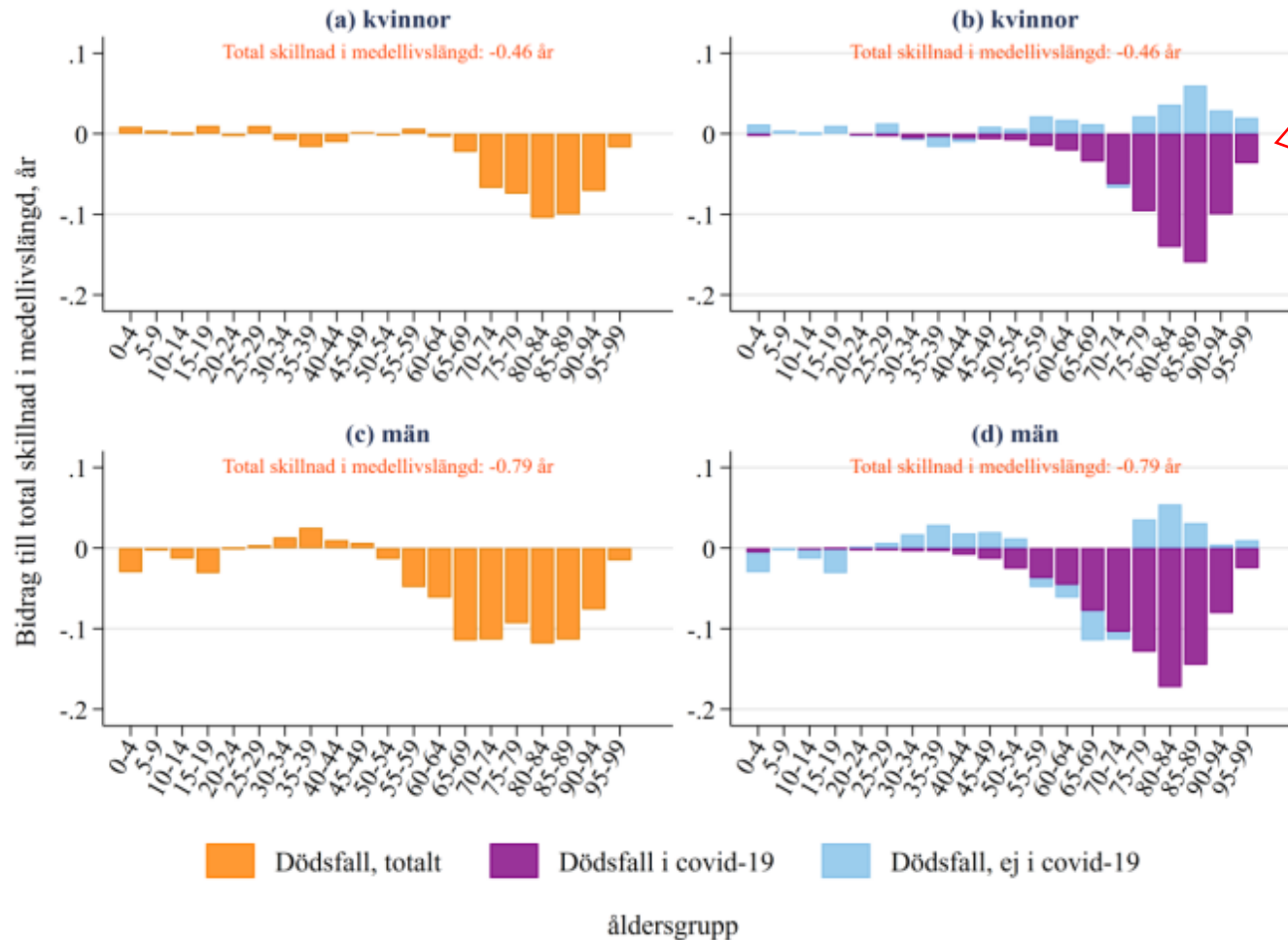

Figure 4: Relative difference in observed mortality 2020 compared with the 2020 forecast, and the average of 2017–2019, for different age groups of women and men

Även för överdödlighet spelar nämnaren roll. Medelvärde vs prognos.

Figure 7: Decomposition of difference in life expectancy in 2020 compared to the forecast for 2020 (in years), with positive and negative contributions from mortality changes in different age groups. Decomposition of all-cause mortality in panel a and c, and decomposition by type of mortality in panel b and d.

Covid bidrog negativt, men andra dödsorsaker positivt. Oklart om minskning i övriga dödsorsaker är en följd av Covid som competing event, eller om pandemin haft en "positiv" effekt på viss död.

Tack